

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-1-92 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-52/787-316
Karar Tarihi : 11.9.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖR : Özgür BAL

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - Gabriel Acquisitions GmbH
Temsilciler: Av. Gönenç Gürkaynak, Av. Murat Hakan Özgökçen
Çitlenbik Sokak No:12 Yıldız Mahallesi Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Gabriel Acquisitions GmbH
Heumarkt 14, 50667 Köln, ALMANYA
- RAG Stftung
Rüttenscheider Strabe 1-3, 45128 Essen, ALMANYA

E. DOSYA KONUSU: Gabriel Acquisitions GmbH'nin RAG Stiftung'dan Evonik Industries AG'nin hisselerinin %25,01'ini devralması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 4.8.2008 tarih, 4967 sayı ile giren ve eksiklikleri 22.8.2008 tarih, 5545 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 26.8.2008 tarih, 2008-1-92/Öİ-08-ÖB sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 28.8.2008 tarih, REK.0.05.00.00-120/151 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; bildirim konusu devralma işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu; ancak devralma sonucunda hakim durum yaratılmasının veya var olan bir hakim durumun güçlendirilerek ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde sınırlandırılmasının söz konusu olmadığı, dolayısıyla anılan devir işlemine izin verilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Clear Vision Capital Fund SICAV-FIS SA (CVC)

Bildirim konusu devralma işlemi, nihai olarak CVC Fonları tarafından kontrol edilen ve Almanya'da kurulmuş bir limited şirket olan Gabriel Acquisitions GmbH (Gabriel)

50 aracılığıyla gerçekleştirilecektir. Gabriel, CVC'nin tamamına sahip olduğu bir iştiraki olup, işbu devralma işleminin gerçekleştirilmesi için kurulmuş bir teşebbüs olduğu belirtilmektedir.

Bildirim formundaki bilgiler çerçevesinde, CVC, faaliyetleri fonlara yatırım danışmanlığı yapmak ve/veya onlar adına yatırımlarını yönetmek olan özel danışmanlık teşebbüslerinden oluşmaktadır. Bu yatırım fonları, Avrupa ve Asya-Pasifik bölümünde otomotiv, kamu hizmeti, üretim, perakendecilik ve dağıtım gibi çeşitli endüstrilerdeki bazı şirketlerdeki yatırımların çoğunluğunu elinde bulundurmaktadır. CVC ve bağlı şirketleri, yatırım fonları adına yatırım danışmanlığı hizmeti vermekte ve yatırım yönetimi yapmaktadır.

60 CVC, Türkiye'deki faaliyetlerini, CVC Portföy Şirketleri tarafından kontrol edilen Türkiye menşeli iştirakleri aracılığıyla yürütmektedir. İlgili iştirakler aşağıdaki şekilde verilmektedir:

- Elster Sayaç Çözümleri Ltd. Şti.
- Elster Gaz Armatürleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- XSYS Baskı Çözümleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Flient Unirep Ambalaj Mürekkepleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- 70 - İstanbul Park Organizasyon A.Ş.
- Samsonite Seyahat Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Betafence Yapı Sanayi ve Ticaret A.Ş.

CVC'nin 2007 yılındaki dünya çapındaki cirosu yaklaşık olarak (.....) Avro'dur. Dünya genelinde elde edilmiş olan bu cironun yaklaşık olarak (.....) Avroluk kısmı Türkiye'den elde edilmiştir.

H.1.2. RAG Stiftung

80 Bildirim formundaki bilgilere göre, RAG Stiftung, Alman Medeni Kanununa göre kurulmuş olan ve kanuni ehliyeti bulunan bir vakıftır. Evonik Industries AG (Evonik) ve RAG'daki hisselerin doğrudan ve dolaylı olarak %100'ünü elinde bulundurmaktadır ve Evonik Grup ve RAG Grup'un ana şirketidir. RAG Stiftung, RAG Grup'un yeniden yapılandırılmasının bir parçası olarak Haziran 2007'de kurulmuştur.

RAG Stiftung'un amacı RAG'ın 2018 yılı için programlanan kömür madeni faaliyetlerinin sona erdirilmesini düzenlemektir. Bu çerçevede, RAG Stiftung'un, Evonik'deki bir kısım hisselerini satarak RAG'ın kömür madeni işinin sona erdirilmesine yönelik uzun vadeli yükümlülüklerini yerine getirmek için finansman sağlamak niyetinde olduğu belirtilmektedir.

H.1.3. Evonik Industries AG (Evonik)

Evonik, RAG Stiftung'un tamamına sahip olduğu iştiraki olup, dünya genelinde kimyasal, enerji ve gayrimenkul işlerinde faaliyet gösteren Evonik Grup'un holding şirketidir. Evonik Grup'un faaliyetleri temel olarak RAG Stiftung'un kömür madeni işi haricindeki faaliyetlerini ihtiva etmektedir. Evonik'in faaliyetleri temel olarak Teknoloji Uzmanlıkları, Tüketici Çözümleri, Özel Maddeler, Enerji ve Gayrimenkul adı altında beş birimden oluşmaktadır. Bu birimler ana grup içerisinde ayrı birer teşebbüs gibi

100 hareket etmekte ve doğrudan icra kuruluna rapor vermektedir. Almanya'nın Essen şehrinde bulunan grubun kurumsal merkezi grubun stratejik yönetiminden sorumludur.

Evonik'in Türkiye'deki faaliyetlerini yürüten belirli iştirakleri bulunmaktadır. Söz konusu iştirakler ve mevcut faaliyet alanları aşağıdaki şekildedir:

- Ayaş Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.

Faaliyet alanları: Elektrik üretim, dağıtım, aktarım ve ticaretine ilişkin her çeşit projenin geliştirilmesi ve gerçekleştirilmesi

- İSKEN İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.

110 Faaliyet alanları: İskenderun'daki taş kömürü ile çalışan elektrik santralının işletimi, bakımı ve üretilen elektiriğin/enerjinin satışı

- ARKAD Deniz Taşımacılığı A.Ş.

Faaliyet alanları: İskenderun limanından elektrik santraline tedarik edilen kömürü taşıyan kömür nakil araçlarının işletimi ve bakımı

- Evonik Degussa Ticaret Ltd. Şti.

Faaliyet alanları: Evonik Degussa'nın kimyasallar işine yönelik (özel kimyasallar) satış, pazarlama ve teknik servis hizmetlerinin verilmesi

- Egesil Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Faaliyet alanları: Özel kimyasal ürünü olan presipitat silikat satışı

120 Evonik'in 2007 yılındaki dünya çapındaki cirosu (.....) Avro'dur. Dünya genelinde elde edilmiş olan bu cironun (.....) Avroluk kısmı (yaklaşık olarak ..... YTL) Evonik'in Türkiye'deki faaliyetlerinden elde edildiği bildirilmektedir.

Evonik'in %100 iştiraki olan Steag'ın İskenderun'daki kömür ile çalışan elektrik santrali ve bazı ilgili faaliyetleri (atık yönetimi, hizmetler, kömür tedariki, IT-hizmetleri vs.) ile gerçekleştirmiş olduğu elektrik üretiminden Türkiye'de 2007 yılında (.....) Avro (yaklaşık olarak ..... YTL) ciro elde etmiştir. Evonik'in Türkiye'de 2007 yılında elde etmiş olduğu cironun geri alan kısmı olan (.....) Avroluk (yaklaşık olarak ..... YTL) kısmı ise özel kimyasallar satışından elde edilmiştir.

130 Evonik'in özel kimyasallar satışından Türkiye'de elde etmiş olduğu cironun iş kolu temel alınarak ayrıştırılmış haline ve değişik iş grupları altında Türkiye'de pazarlanan ve satılan temel ürün gruplarına ilişkin ciro bilgileri aşağıda yer almaktadır:

Özel kimyasallar (iş kolu bazında ciro dağılımı)	İş kollarına bağlı temel ürün gruplarına yönelik ciro bilgisi
Teknoloji uzmanlıkları – (.....) Avro (yaklaşık olarak ..... YTL)	Hidrojen peroksit, siyah karbon, presipitat silikat (kauçuk silikat, özel silikat) (.....) Avro (yaklaşık olarak ..... YTL)
Tüketici Çözümleri – (.....) Avro (yaklaşık olarak ..... YTL)	Süperemiciler, Methionine- 53.393.986.72 Avro (yaklaşık olarak ..... YTL)
Specialty Materials – (.....) Avro (yaklaşık olarak ..... YTL)	Methacrylates – (.....) Avro (yaklaşık olarak ..... YTL)

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

140 Bildirim formundaki bilgilere göre, CVC'nin, Evonik'in Türkiye'de faaliyet gösterdiği pazarlarda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Evonik'in Türkiye'deki iştirakleri tarafından oldukça geniş bir yelpazede özel kimyasal maddeler üretilmektedir. "Özel

kimyasal maddeler” terimi, belli bir nihai kullanım için performans sağlayan ve üreticilerce projesi yapılan ve bu şekilde ticari kimyasallardan ayrılan daha yüksek değer katılmış kimyasal bileşikler için kullanılmaktadır.

Evonik’in kimyasallar işi kendi içerisinde teknoloji uzmanlıkları, tüketici çözümleri ve özel kimyasal maddeler olmak üzere üç alt işkoluna ayrılmaktadır. Bu iş kollarına dair genel bilgiler aşağıdaki şekilde verilmektedir:

150 *Teknoloji Uzmanlıkları:*

Teknoloji Uzmanlıkları işkolu tarafından üretilen ürünlerin çoğunluğu, kimyasal, plastik, lastik ve kağıt endüstrilerinde faaliyet gösteren şirketlere satılmaktadır. Bunlar, tarım kimyasalları ve plastik sektörlerinde ve solar silikon üretiminde kilit girdi olarak kullanılan organik ve organik olmayan uzmanlıkları kapsamaktadır.

Tüketici Çözümleri:

160 Tüketici çözümleri segmentinin ana müşterileri, özellikle kişisel bakım, hijyen, ilaç ve besin ürünlerini içeren tüketim malları üreticileridir. Tüketici çözümleri, sağlık ve besin iş birimi tarafından pazarlanan az sayıdaki müşteriye uygun olan maddeler ve sistem çözümleri, genelde müşteri ürünlerinde ek faydalar verebilmektedir. Tüketici çözümlerine dahil ürünler arasında, bezlerde kullanılan süper emici polimerler, kişisel bakım ürünleri ve köpük sabitleme gibi endüstriyel uygulamalar, kumaş yumuşatıcı katkı maddeleri, hayvan yemleri için olan önemli amino asitler, çeşitli aktif katkı maddeleri gibi ürünler bulunmaktadır.

Özel Kimyasal Maddeler:

Bu işkolunun ürünleri, dayanıklı sermaye ürünlerinin ve endüstriyel ürünlerin üretiminde kullanılmaktadır. Esas olarak, otomotiv, kaplama ve koloran, inşaat sektörü, havacılık mühendisliği, sergiler ve ilaç gibi yüksek nihai uygulama alanlarındaki çeşitler üzerine odaklanmaktadır.

170 Bildirim formundaki bilgilere göre, devir işlemine konu teşebbüs olan Evonik’in Türkiye’deki diğer faaliyet alanları arasında elektrik üretim ve dağıtım faaliyetleri de yer almaktadır.

Yukarıda yer alan bilgiler çerçevesinde, başvuruya konu devir işleminde ilgili ürün pazarları “özel kimyasal maddeler, elektrik üretimi ve dağıtım pazarları” olarak tanımlanmıştır.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

180 İlgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak kabul edilmiştir.

H.3. Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği

Bildirim formundaki bilgilere göre söz konusu devralma işlemi, Evonik’in ihraç edilmiş hisselerinin %25,01’inin CVC tarafından - yeni kurulmuş bir teşebbüs olan Gabriel aracılığıyla - RAG’dan devralınmasına ilişkindir.

190 CVC, Devralma İşlemi sonrasında Evonik üzerinde CVC Fonları aracılığıyla ortak kontrole sahip olacaktır. Devralma İşlemi, nihai olarak CVC Fonları tarafından kontrol

edilen ve Almanya'da kurulmuş bir limited şirket olan Gabriel aracılığıyla gerçekleştirilecektir. Evonik halihazırda tamamına RAG'ın sahip olduğu bir iştiraktır. Devralma İşlemi'nin kapanışının ardından Evonik hisselerinin %25,01'i CVC'nin ve %74,99'u RAG'ın elinde bulunacak, CVC'nin Evonik'in stratejik ticari kararlarına ilişkin olarak veto hakkı bulunacaktır. Bu haklar CVC'ye Evonik üzerinde ortak kontrol sağlayacaktır. Söz konusu hakların özeti aşağıdaki şekilde verilmektedir:

- Toplam yatırım değerinin 250 milyon Avro'yu aştığı durumlarda bilanço içi ve dışı yatırımların onaylanması,
- 200 - Teşebbüslerin değerinin 1 milyar Avro'yu aştığı durumlarda teşebbüsün tamamının veya bir kısmının veya bu teşebbüsün hissedarlığının devralınmasının onaylanması,
- EBITDA oranlarının yıllık 100 milyon Avro'yu aştığı durumlarda bir teşebbüsün tamamının veya bir kısmının veya bu teşebbüsün hissedarlığının devralınmasının onaylanması,
- Bütçelenmiş cirolarının her yıl için 500 milyon Avro'yu aştığı durumlarda yeni iş kollarının oluşturulması ve yeni iş alanlarının devralınmasının onaylanması.

210 Bildirim formundaki bilgilere göre, devralma İşlemi sonrasında ortaya çıkacak olan teşebbüs, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında tam işlevsel bir ortak girişim niteliğini taşıyacaktır. Ortak girişim, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini yerine getirecek ve süresiz olarak kurulacaktır.

Devralma işleminin tamamlanmasından sonra, Evonik günlük işlerini sürdürmeye yetkili bağımsız bir yönetime, finansal kaynaklara ve iş gücü ile malvarlığı değerlerini de kapsayan kaynaklara sahip olmaya devam edecektir.

220 Bu nedenle, Evonik'in faaliyet gösterdiği pazarlarda bağımsız bir iktisadi varlık olarak hareket edeceği ve rekabetçi davranışlarını kendi iktisadi çıkarlarına göre özerk ve bağımsız olarak belirleyeceği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede söz konusu işlemin 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralma işlemidir.

Bildirim formundaki bilgilere göre, tarafların ciro rakamlarının 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşiği aştığı anlaşıldığından ilgili işlem Rekabet Kurulu iznine tabi bir işlem niteliğindedir.

H.3.2. 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirme

230 Dosyadaki bilgilerden, tarafların Türkiye'de örtüşen herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda bildirim formunda, tarafların pazar gücünde herhangi bir değişikliğin meydana gelmeyeceği ifade edilmektedir.

Devralma işleminin ekonomik gerekçesi olarak, RAG Stiftung açısından, satılacak olan kısmi azınlık hisselerinden elde edilecek gelirin, Almanya'daki kömür madenlerinin kapanmasına yönelik çalışmalar nedeniyle ortaya çıkan yükümlülüklerin ifası için kullanılacağı belirtilmektedir.

240 Dosyadaki bilgilere göre 2007 yılı itibarıyla, Evonik Türkiye'deki elektrik üretim miktarı bakımından %(...) pazar payına sahiptir. Ayrıca, Evonik'in özel kimyasallar konusunda Türkiye'deki 2007 yılı pazar payının %(...) olarak tahmin edildiği ifade edilmektedir. Özel kimyasallar içinde yer alan alt ürün gruplarına ait ürünler ve tahmini pazar payları da aşağıdaki şekilde verilmektedir:

Süperemiciler

1. *Evonik* % (...)
2. BASF % (...)
3. Nippon % (...)

Hidrojen Peroksit

1. *Evonik* % (...)
2. HP AS % (...)
3. Ak-KİM % (...)

Siyah Karbon

1. *Evonik* % (...)
2. Tüpraş % (...)
3. Cabot % (...)
4. Alexandria % (...)
5. Columbian % (...)

Methionin

1. *Evonik* % (...)
2. Novus % (...)
3. Adisseo % (...)

Metil Methacrylate (MMA)

1. *Evonik* % (...)
2. Repsol % (...)
3. DOS % (...)

Presipitat Silikat

1. *Evonik* % (...)
2. Tokuyama Silica % (...)
3. Rhodia % (...)
4. Grace % (...)

Bildirim formunda ayrıca CVC'nin, devralma işlemi çerçevesinde elde edeceği hisseleri gelecek beş yıl içerisinde elden çıkarmayı planladığı ve bu durumun tek başına CVC'nin Portföy Şirketleriyle Evonik arasında güçlü bir işbirliğine yönelmek istemediğinin önemli bir göstergesi olduğu belirtilmektedir.

250 Yukarıdaki veriler dikkate alındığında, CVC ve RAG arasında Evonik aracılığıyla bir ortaklık oluştuğu, ancak tarafların faaliyet alanları konusunda herhangi bir örtüşme bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, bildirim konusu devralma işleminin ilgili pazarlar bakımından rekabet yapısını etkilemeyeceği söylenebilecektir. Tarafların pazar payları dikkate alındığında anılan devralma işleminin sonucunda ilgili pazarlarda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde bir hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin olumsuz yönde etkilenmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmaktadır.

H.3.3. Rekabet Etmemeye İlişkin Düzenlemeler

260 Taraflar arasında imzalanan ve ortak kontrolü sağlayacak olan Ortaklar Anlaşmasının 14.3. maddesinin, sözleşme süresi boyunca rekabet etmemeye ilişkin bazı hükümler içerdiği anlaşılmaktadır. İlgili madde ile taraflar, Evonik grubun faaliyet gösterdiği coğrafi alanlar bakımından, doğrudan veya dolaylı olarak örtüşen, halihazırda veya gelecekte geliştirilecek ürünler bakımından rekabette bulunmamayı üstlenmektedirler.

270 Anılan maddedeki düzenlemelerin geçerlilik süresinin, bildirim konusu devralma işlemini düzenleyen ve ortak kontrolü sağlayan sözleşmenin yürürlüğü ile sınırlı olduğu ifade edilmektedir. Bu doğrultuda, söz konusu rekabet yasağının devralma işlemi ile doğrudan ilgili ve başvuru konusu işlemin gerçekleştirilebilmesi için gerekli olduğu, bu nedenle yan sınırlama olarak kabul edilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde

08-52/787-316

280 belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.